

กระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ในการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

THE SUPPORTIVE PROCESS OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND EDUCATIONAL SUPERVISORS IN DRIVING A TEACHER COMPETENCY DEVELOPMENT MODEL FOR LEARNING MANAGEMENT TOWARDS PATRIOTISM, RELIGION, AND MONARCHY

จิญจัตตา สอนสังข์^{1*} ญาณิศา บุญจิตร² จิรศักดิ์ แซ่ไคว³

Jinatta Sornsung^{1*} Yanisa Boonchit² Jirasak Saekhow³

^{1,2,3} คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, ประเทศไทย

^{1,2,3} Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University, Thailand

* Corresponding author e-mail: jinatta.sor@sru.ac.th

ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

Received: 18/10/2025 | Revised: 20/11/2025 | Accepted: 01/12/2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการสนับสนุนในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) สร้างกระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ และ 3) ประเมินผลการนำกระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ไปใช้ในการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 43 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครูในโครงการพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการทดสอบที ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัญหาหลักคือ ครูขาดความเข้าใจในการนำแนวคิดรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์สู่การปฏิบัติ และระบบการนิเทศยังไม่เข้มแข็ง ส่วนความต้องการสนับสนุนได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการสร้างนวัตกรรม การสนับสนุนทรัพยากร และการ

สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เข้มแข็ง 2) กระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้ 2.1) การเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจร่วมกัน 2.2) การวางแผนการหนุนเสริมร่วมกัน 2.3) การดำเนินการหนุนเสริมและลงมือปฏิบัติ 2.4) การติดตามและประเมินผล และ 2.5) การสะท้อนคิดและปรับปรุงพัฒนา และ 3) ผลการประเมินสมรรถนะครู พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ หลังการใช้กระบวนการหนุนเสริมมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 82.33 อยู่ในระดับดีเยี่ยม และสูงกว่าก่อนการใช้กระบวนการหนุนเสริม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 61.64 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความพึงพอใจต่อกระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.24

คำสำคัญ: การพัฒนาสมรรถนะครู การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ กระบวนการหนุนเสริม

Abstract

This research aimed to 1) investigate the problems and support needs for developing teacher competency in learning management that promotes patriotism, religion, and the monarchy; 2) develop a supportive process facilitated by school administrators and educational supervisors; and 3) evaluate satisfaction with the implementation of this process. Participatory Action Research (PAR) was conducted with 43 participants, including school administrators, supervisors, and teachers under the Professional Teacher Development Project at Surat Thani Rajabhat University. Data were analyzed using content analysis, descriptive statistics, and t-test. The findings revealed that: 1) The primary problems were teachers' lack of conceptual understanding in integrating Patriotism, Religion, and Monarchy into practice, and weak supervision systems. Key support needs included workshops on innovation integration, resource allocation, and robust Professional Learning Communities (PLC). 2) The supplementation process comprised five steps: 2.1) Preparation and building shared understanding, 2.2) Collaborative planning, 2.3) Implementation, 2.4) Monitoring and evaluation, and 2.5) Reflection and continuous improvement. 3) Post-implementation teacher competency scores ($\bar{X}$ = 82.33, Excellent) were significantly higher than pre-implementation scores ($\bar{X}$ = 61.64) at the .05 level. Furthermore, overall satisfaction with the process was at a high level ($\bar{X}$ = 4.24).

Keywords: Teacher Competency Development, Patriotism Religion and Monarchy, Supportive Process

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนความเจริญก้าวหน้าของประเทศ โดยมีสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูเป็นกลไกหลักในการพัฒนา คนของชาติ

ให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และ
ธำรงรักษาความเป็นไทยอันดงามไว้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ที่ทรงมุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ 1) มีทัศนคติที่
ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) มีงานทำ มีอาชีพ และ 4) เป็นพลเมืองดี
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า "คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา
และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21" (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดย
ยุทธศาสตร์ที่ 1 เน้นการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีเป้าหมายให้คนทุกช่วง
วัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง
เป็นประมุข นอกจากนี้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ยังคงยึด
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนบน
พื้นฐานของความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี (สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) ดังนั้นการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม
คุณลักษณะความรักชาติ ศาสนกษัตริย์ จึงเป็นภารกิจสำคัญในการตอบสนองต่อแผนและนโยบายดังกล่าว

การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้สนองพระบรมราโชบายและนโยบายด้านการศึกษาของชาติ
ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยครูที่มีความรู้ ความเข้าใจ และสมรรถนะในการจัดการ
เรียนรู้ที่สามารถบ่มเพาะคุณลักษณะทั้ง 4 ประการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ด้วย
เหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงได้ร่วมกับเครือข่าย
มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง ดำเนินโครงการ "การพัฒนาสมรรถนะครูสู่มืออาชีพ" ขึ้น โดยมีเป้าหมาย
หลักในการพัฒนาครูทั้งในด้านจิตวิญญาณความเป็นครู การปลูกฝังความรักชาติ ศาสนกษัตริย์ ตลอดจนการ
เพิ่มพูนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามพระบรมราโชบาย
และมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร การดำเนินโครงการดังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการ
พัฒนาครูของชาติ ควบคู่ไปกับการพัฒนาคนของชาติ โครงการการพัฒนาสมรรถนะครูสู่มืออาชีพได้รับการ
ออกแบบหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 โมดูล ครอบคลุมตั้งแต่การพัฒนาจิตวิญญาณความเป็นครู (โมดูล 1) การ
ส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PLC (โมดูล 2) ไปจนถึงการนิเทศ ติดตาม การ
ให้คำปรึกษาแนะนำ และการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (โมดูล 3) โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยาเป็นเจ้าภาพในการสร้างหลักสูตรหลักและจัดอบรมต้นแบบให้คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ทั่วประเทศ เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้เป็นไปในแนวทางเดียวกันในส่วนของการอบรมเชิงปฏิบัติการ
(มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2566) อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินกิจกรรมภาคปฏิบัติต่อเนื่อง
ในบริบทสถานศึกษา โดยเฉพาะกิจกรรมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการนิเทศ ติดตาม
การให้คำปรึกษาแนะนำในโมดูล 2 และโมดูล 3 ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดนั้น หลักสูตรได้กำหนดเพียง

กรอบการดำเนินงานในภาพรวม และมอบหมายให้มหาวิทยาลัยราชภัฏแต่ละแห่งนำไปปรับใช้และพัฒนา รูปแบบการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และความพร้อมของตนเอง

การบูรณาการแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและบริบทชุมชนในการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวทางสำคัญที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติ กระทรวงศึกษาธิการได้ขับเคลื่อนการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอย่างพอเพียง มีคุณธรรม และสามารถพึ่งตนเองได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Learning) เป็นกระบวนการที่ผสมผสานความรู้จากเนื้อหาวิชามาบูรณาการเป็นเรื่องเดียวกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวมและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชุมชน ทั้งการเรียนรู้จากชุมชนและสร้างให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (ธนพร เจริญพงศ์ และคณะ, 2558) การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้หลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการสร้างภูมิคุ้มกันในตัว รวมทั้งมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรู้ที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิต ซึ่งหลักการเหล่านี้สอดคล้องกับการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยเฉพาะความรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ และการเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง มีปรัชญา "สร้างปัญญา เพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น" และมีพันธกิจหลักในการพัฒนาครูเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่น (มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2566) โดยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโครงการ "การพัฒนาสมรรถนะครูสู่มืออาชีพ" ในเขตพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร และระนอง จึงเล็งเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานกิจกรรมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการนิเทศติดตาม ในพื้นที่รับผิดชอบให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน โดยบูรณาการการสอนด้วยแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง บริบทชุมชน และพระบรมราโชบายของรัชกาลที่ 10 เข้าด้วยกัน

การขับเคลื่อนการพัฒนาครูดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์จำเป็นต้องอาศัยกลไกสำคัญในระดับพื้นที่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่นิเทศ แนะนำ ชี้แนะ กระตุ้นให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเกิดความรู้ ความตระหนัก และมีทักษะในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2, 2565) ศึกษานิเทศก์มีบทบาทในการกำกับ นิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการแก่ครูในภาพรวมของเขตพื้นที่ โดยต้องมีความรู้แตกฉาน มีทักษะในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และมีทักษะในการใช้กลไกเครือข่ายให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวงกว้าง การนำกระบวนการ "หนุนเสริม" (Support Process) จากผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์มาใช้ในการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จึงเป็นแนวทางที่มีศักยภาพสูงในการส่งเสริมให้ครูสามารถนำความรู้และ

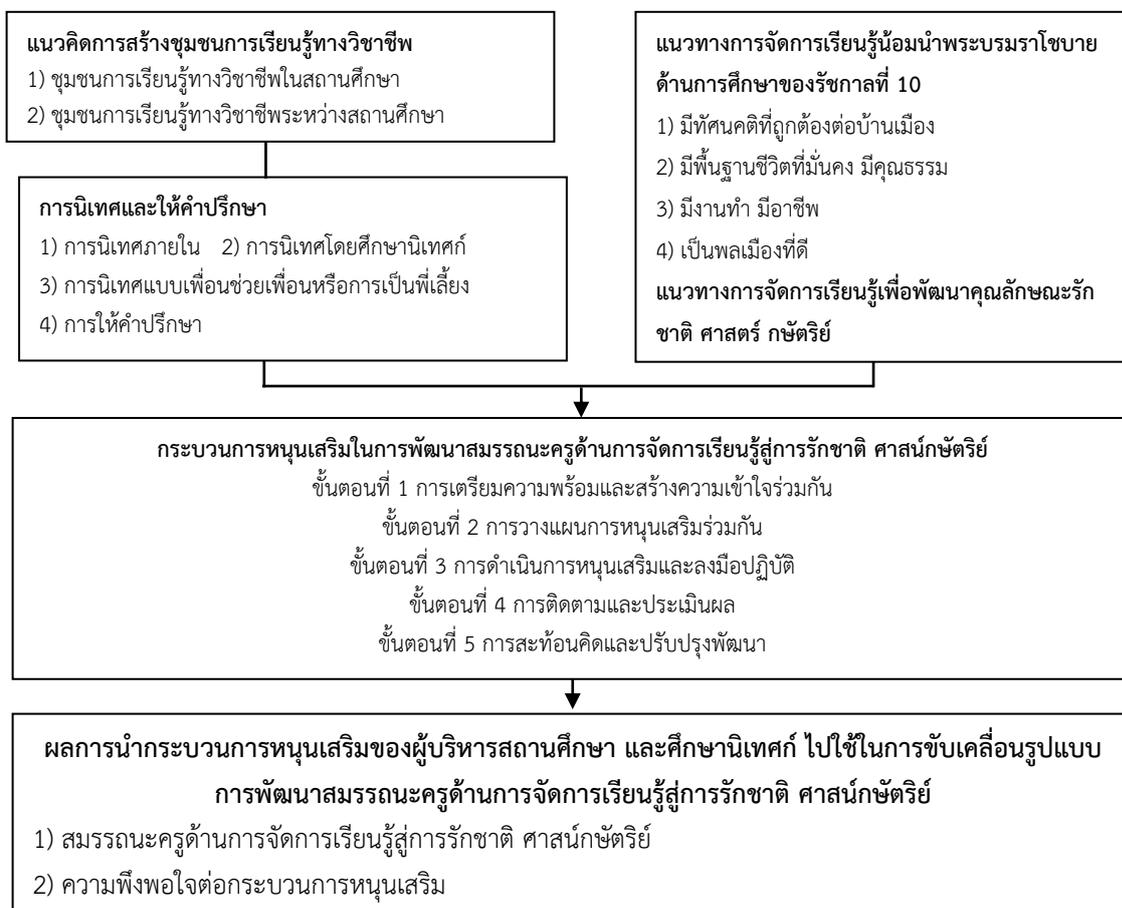
ทักษะที่ได้จากการอบรมไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะคุณลักษณะตามพระบรมราโชบาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการหนุนเสริมเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ด้วยเหตุนี้ การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการหนุนเสริมที่มีระบบและมีหลักฐานเชิง ประจักษ์ เพื่อให้สามารถเป็นแนวทางต้นแบบสำหรับการขับเคลื่อนการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการ เรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ ในระดับพื้นที่ต่อไป อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เติบโตเป็น พลเมืองที่ดี มีคุณภาพ และมีความรักในสถาบันหลักของชาติสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการ เรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. สร้างกระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ในการพัฒนาสมรรถนะ ครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
3. ประเมินผลการนำกระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ไปใช้ในการ ขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการสนับสนุนในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์

ระยะที่ 2 สร้างกระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ตามวงจรของการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Act) การสังเกต (Observe) และการสะท้อนผล (Reflect) จนได้กระบวนการหนุนเสริมที่เหมาะสมจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการนำกระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ไปใช้ในการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ จากการประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ และประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์และครู

1) กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ร่วมในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย บุคลากรทางการศึกษาจากสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวนทั้งสิ้น 43 คน ซึ่งได้มาโดยความสมัครใจในการเข้าร่วมโครงการ (Voluntary Sampling) คุณสมบัติที่สำคัญของกลุ่มเป้าหมาย คือ ทุกคนเป็นผู้ที่ผ่านการพัฒนาครูสู่ครูมืออาชีพ ด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ซึ่งจัดโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จำแนกได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน
2. ศึกษานิเทศก์ที่ดูแลสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 3 คน
3. ครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาสมรรถนะครูมืออาชีพ ด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จำนวน 36 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตามระยะของการวิจัย มีดังนี้

ระยะที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปลายเปิดสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการในการสนับสนุนสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ในการจัดอบรมที่ผ่านมา นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผล และการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษา มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

ระยะที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 2) แบบบันทึกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ นำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผล และการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษา มีค่า IOC อยู่ระหว่าง

0.80 – 1.00 และ 3) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ(ร่าง)กระบวนการหนุนเสริมที่พัฒนาขึ้น โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างละเอียด จากนั้นนำข้อเสนอแนะและผลการประเมินมาวิเคราะห์และใช้ในการปรับปรุงแก้ไขร่างกระบวนการหนุนเสริมฯ ให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจน และเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองใช้ในระยะต่อไป

ระยะที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์ และ 2) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครู ต่อกระบวนการหนุนเสริมฯ ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผล และการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษา มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ตรวจสอบความเที่ยงของแบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยใช้วิธีการหาความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater Reliability) ดำเนินการทดลองใช้กับครูในการประเมินก่อนการใช้กระบวนการ จำนวน 36 คน ใน 4 โรงเรียน โดยมีผู้ประเมิน 3 ท่านต่อโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ นิเทศก์ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในชั้น (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) ชนิด Two-way Random Effects Model แบบ Absolute Agreement พบว่า ค่า ICC (Average Measures) ในภาพรวมเท่ากับ 0.96 ซึ่งความน่าเชื่อถือของผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันในระดับดีมาก ตามเกณฑ์ของ Koo and Li (2016) และนำแบบประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการหนุนเสริมที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายแต่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจริง เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถามและหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.83

3) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือในการให้ข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษา ครูและศึกษานิเทศก์ตามแบบสอบถาม ปลายเปิดที่สร้างขึ้น และบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถาม

2. เก็บรวบรวมข้อมูลตามวงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม จากการสังเกต และการบันทึกการประชุม

3. ประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ก่อนและหลังใช้กระบวนการหนุนเสริมฯ

4. ประชุมแลกเปลี่ยนผลการใช้กระบวนการหนุนเสริมระหว่างผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครู ทั้งผลลัพธ์ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการนำกระบวนการหนุนเสริมไปใช้

5. ประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์และครู ต่อกระบวนการหนุนเสริมฯ

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์เนื้อหา จากข้อมูลการสอบถาม เพื่อสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการ สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ความถี่ ร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ระยะที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหา จากข้อมูลการสังเกต และบันทึกต่างๆ เพื่อสรุปผลการปฏิบัติ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงกระบวนการทบทวนการหนุนเสริมในแต่ละวงจร

ระยะที่ 3 เปรียบเทียบสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ก่อนและหลังใช้กระบวนการทบทวนการหนุนเสริม โดยใช้สถิติที่ (T -Test Dependent) ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาจากการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสรุปผลลัพธ์ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการนำกระบวนการทบทวนการหนุนเสริมไปปรับใช้ โดยผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยใช้วิธีตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ทั้งด้านแหล่งข้อมูล วิธีการ และผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชื่อถือได้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องกระบวนการทบทวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ไปใช้ในการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์" มีผลการวิจัยดังนี้

ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการสนับสนุนในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ พบว่า

1. ด้านการพัฒนาและปลูกฝังจิตวิญญาณความเป็นครูให้มีความรักชาติ ศาสน์กษัตริย์

สภาพปัญหาในการพัฒนาครู

1) ขาดความเข้าใจในแนวคิดและความสำคัญของการปลูกฝังความรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ในบริบทของการจัดการเรียนรู้

2) ขาดแบบอย่างหรือต้นแบบ ที่ชัดเจนในการนำแนวคิดนี้ไปปฏิบัติในห้องเรียน การประเมินและสะท้อนผลลัพธ์อาจยังไม่ได้มาตรฐานที่ต้องการ ทำให้ยากที่จะพัฒนาปรับปรุงการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ขาดการติดตามและประเมินผล ที่เป็นระบบหลังการอบรมหรือพัฒนา

ความต้องการสนับสนุน

1) มีความต้องการส่งเสริมผ่านการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดทักษะในการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปลูกฝังความรักในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2) การพัฒนาทักษะและสมรรถนะการสอนให้กับครูด้วยวิธีการนวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่

3) การสนับสนุนด้านทรัพยากร เช่น คู่มือการเรียนการสอน บทเรียนออนไลน์ หรือวัสดุการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการสร้างการมีส่วนร่วมของนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้

4) การวางแผนและร่วมมือระหว่างครู ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาแนวทางการสอนที่มีประสิทธิผล เช่น การให้คำปรึกษาและนิเทศอย่างใกล้ชิด โดยศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษา และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างครู

5) การยกย่องและให้รางวัล แก่ครูที่ปฏิบัติได้ดี เพื่อสร้างแรงจูงใจ

2. ด้านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพตามข้อตกลงในการพัฒนา วPA

สภาพปัญหาในการพัฒนาครู

1) การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน และตัวชี้วัดในการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ยังไม่เป็นรูปธรรม วัดและประเมินผลได้ยาก ขาดเครื่องมือในการวัดซึ่งไม่สะท้อนกับผลงาน หรือผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน

2) ข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงาน ครูส่วนใหญ่มีภาระงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอนอยู่แล้ว เป็นจำนวนมาก ทำให้การจัดสรรเวลาเพื่อเข้าร่วมประชุม หรือทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอเป็นไปได้ยาก นำไปสู่การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ไม่ต่อเนื่อง หรือดำเนินการในระยะสั้นๆ

3) การดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เช่น การวางแผนร่วมกัน การสังเกตการสอน การสะท้อนผล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ยังขาดความต่อเนื่อง รวมถึงการขาดการประเมิน และปรับปรุง กระบวนการ PLC อย่างเป็นระบบ และการขาดการติดตามสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอจากผู้บริหาร

4) การสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน การมีเป้าหมายร่วมกัน และความรับผิดชอบร่วมกันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพยังเป็นเรื่องที่ไม่ซึมซับ เนื่องจากสภาพการทำงานที่ครูต่างคนต่างสอน หรือความยากลำบากในการจัดกลุ่ม PLC ที่เหมาะสม เช่น กรณีครูปฐมวัยมีเพียงคนเดียวในโรงเรียน นอกจากนี้ การสร้างวัฒนธรรม PLC ที่เข้มแข็งยังต้องการภาวะผู้นำที่ชัดเจนจากผู้บริหาร และต้องการความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา

ความต้องการสนับสนุน

1) ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ มีบทบาทหลักในการขับเคลื่อน PLC และ วPA มีหน้าที่ในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน จัดสรรทรัพยากร กำกับดูแลให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และให้คำแนะนำสนับสนุนครู สร้างบรรยากาศที่ดีโดยไม่กดดันครู ช่วยเหลือครูในการระดมสมอง ร่วมกันพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผล ให้การสนับสนุนครูเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ

2) สร้างความเข้าใจที่ชัดเจนและตรงกัน โดยจัดให้มีการชี้แจง ทำความเข้าใจ และให้แนวปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการ PLC ที่เน้นการทำงานร่วมกันเพื่อผลลัพธ์ของผู้เรียน ตามข้อกำหนดของ วPA โดยเฉพาะการกำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัดที่วัดผลได้ และแนวทางที่เป็นไปได้ในการบูรณาการการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และการประเมินผล

3. ด้านการนิเทศ ติดตาม การให้คำปรึกษาแนะนำ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก

สภาพปัญหาในการพัฒนาครู

1) ครูยังขาดความสามารถในการใช้หลักการ รูปแบบ เทคนิค และวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะรักชาติ ศาสน์กษัตริย์

2) ครูอาจยังไม่สามารถนำผลจากการจัดการเรียนรู้ของตนเองมาวิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับศักยภาพของครูและนักเรียน

3) ระบบการนิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาแนะนำยังไม่เข้มข้น กระบวนการสนับสนุนครูผ่านการนิเทศ การติดตามผล และการให้คำปรึกษาแนะนำที่ช่วยพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกยังอาจมีข้อจำกัดในหลายๆ ด้าน

ความต้องการสนับสนุน

1) การสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อแบ่งปันประสบการณ์และเทคนิคการสอนเชิงรุก

2) ส่งเสริมการใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) และการประเมินผลลัพท์ (Summative Assessment)

3) การมีผู้นิเทศหรือผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำในการวิเคราะห์และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้

4) รูปแบบการนิเทศที่เน้นการมีส่วนร่วมและการให้ข้อมูลป้อนกลับที่สร้างสรรค์ รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

5) จัดให้มีช่องทางการขอคำปรึกษาและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญหรือเพื่อนครูได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

ผลการสร้างกระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจร่วมกัน

เป้าหมาย เพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ด้านชาติ ศาสน์กษัตริย์ ในสถานศึกษา ระบุจุดแข็ง จุดที่ต้องพัฒนา และความต้องการจำเป็นในการหนุนเสริมของครูอย่างชัดเจน

ผู้ดำเนินการหลัก ผู้บริหารสถานศึกษาริเริ่มและนำ ศึกษานิเทศก์ให้การสนับสนุนด้านเครื่องมือและเทคนิคการสอน, ครูเป็นผู้ให้ข้อมูลและสะท้อนปัญหา

ผลลัพธ์ รายงานสรุปสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการจำเป็นของครู หรือข้อมูลพื้นฐานสำหรับวางแผนในการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการหนุนเสริมร่วมกัน

เป้าหมาย เพื่อนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มากำหนดเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะครูที่ชัดเจน และออกแบบแผนการดำเนินกิจกรรมการหนุนเสริมที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของสถานศึกษา

ผู้ดำเนินการหลัก ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ตัวแทนครู หรือครูแกนนำ

ผลลัพธ์ แผนปฏิบัติการหนุนเสริมครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และได้รับการยอมรับ

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการหนุนเสริมและลงมือปฏิบัติ

เป้าหมาย เพื่อดำเนินกิจกรรมการหนุนเสริมตามที่ได้วางแผนไว้ อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

ผู้ดำเนินการหลัก ผู้บริหารสถานศึกษากำกับดูแลและสนับสนุน ศึกษานิเทศก์ดำเนินกิจกรรมให้คำปรึกษา ครูเข้าร่วมและปฏิบัติ

ผลลัพธ์ กิจกรรมการหนุนเสริม ดำเนินการตามแผน ครูได้รับการพัฒนาและสนับสนุน เกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 การติดตามและประเมินผล

เป้าหมาย เพื่อประเมินความก้าวหน้า ประสิทธิภาพของกระบวนการหนุนเสริม และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับสมรรถนะครูและการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผู้ดำเนินการหลัก ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

ผลลัพธ์ รายงานสรุปผลการติดตามและประเมินผล ข้อมูลป้อนกลับสำหรับปรับปรุงกระบวนการ

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนคิดและปรับปรุงพัฒนา

เป้าหมาย เพื่อนำผลการประเมินและข้อมูลป้อนกลับมาสะท้อนคิดร่วมกัน และวางแผนปรับปรุงกระบวนการหนุนเสริมให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ทำให้เกิดวงจรการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ผู้ดำเนินการหลัก ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ตัวแทนครู

ผลลัพธ์ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง แผนการดำเนินงานที่พัฒนาขึ้น วัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ภาพประกอบ 2 กระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ผลการประเมินผลการนำกระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ ไปใช้ในการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ มีผลการวิจัยดังนี้

3.1 ผลการประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ หลังใช้กระบวนการหนุนเสริม แสดงดังตาราง 1 และ 2

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสมรรถนะครู (n=36)

ระยะการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	คะแนนต่ำสุด	คะแนนสูงสุด	ระดับสมรรถนะ(เฉลี่ย)
ก่อนการใช้กระบวนการ	61.64	8.85	45	78	พอใช้
หลังการใช้กระบวนการ	82.33	6.52	70	94	ดีเยี่ยม

จากตาราง 1 แสดงผลการประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 36 คน พบว่า ก่อนการใช้กระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ ครูมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 61.64 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับพอใช้ ภายหลังจากการเข้าร่วมกระบวนการหนุนเสริม ครบทั้ง 5 ขั้นตอน ครูมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 82.33 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับดีเยี่ยม

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะครูก่อนและหลังการใช้กระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ (n=36)

ระยะการประเมิน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	df	Sig. (2-tailed)
ก่อนการใช้กระบวนการ	100	61.64	8.85	38.31	35	.000*
หลังการใช้กระบวนการ	100	82.33	6.52			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่เข้าร่วมโครงการมีคะแนนเฉลี่ยสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ หลังการใช้กระบวนการหนุนเสริม ($\bar{X}$ = 82.33) สูงกว่าก่อนการใช้กระบวนการหนุนเสริม ($\bar{X}$ = 61.64) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่า t เท่ากับ 38.31 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์มีประสิทธิภาพ สามารถยกระดับสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ได้จริง

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่พบว่า ด้านการสร้างองค์ความรู้ ครูวิเคราะห์หลักสูตรและระบุจุดเชื่อมโยงกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือค่านิยมหลักได้ถูกต้อง ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่สอดแทรกเนื้อหาชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้อย่างเหมาะสม เลือกใช้รูปแบบการสอนเชิงรุก (Active Learning) ทั้งกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน (5E) และการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (PhBL) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนเพื่อนำมาปรับใช้ในโรงเรียนของตนเอง ครูเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน บริบทชุมชนนำมาใช้บูรณาการกับรายวิชาที่สอน ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ครูปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการที่ผู้อำนวยการกับรายวิชาที่สอน ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ครูปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการที่ผู้อำนวยการกับรายวิชาที่สอน ด้านทักษะ

การอภิปราย กระตุ้นผู้เรียนให้ลงมือปฏิบัติ และคิดวิเคราะห์ ผ่านกระบวนการระดมสมองและกิจกรรมที่หลากหลาย สามารถสอดแทรกหลักการสำคัญได้อย่างเหมาะสมและชัดเจนในแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเชื่อมโยงเข้าสู่ชีวิตประจำวันและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและวางแผนสถาบันหลัก และครูแสดงออกถึงความภาคภูมิใจ ความมุ่งมั่น และความทุ่มเทในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างชัดเจนต่อเนื่อง โดยมีการนำไปสู่การจัดทำประเด็นท้าทายใน วPA อย่างมีคุณภาพ ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ให้ความสำคัญกับกัลยาณมิตรและแสดงเจตคติเชิงบวกในการบูรณาการค่านิยมหลักของชาติ ทำให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้และมองเห็นคุณค่าได้อย่างแท้จริง

3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร คณาจารย์และครู ต่อกระบวนการหนุนเสริมการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ แสดงดังตารางที่ 3

ตาราง 3 ความพึงพอใจของผู้บริหาร คณาจารย์และครู ต่อกระบวนการหนุนเสริมการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจร่วมกัน	4.25	.58	มาก
ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการหนุนเสริมร่วมกัน	4.13	.62	มาก
ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการหนุนเสริมและลงมือปฏิบัติ	4.29	.35	มาก
ขั้นตอนที่ 4 การติดตามและประเมินผล	4.31	.48	มาก
ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนคิดและปรับปรุงพัฒนา	4.19	.48	มาก
ภาพรวม	4.24	.33	มาก

จากตาราง 3 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร คณาจารย์และครู ต่อกระบวนการหนุนเสริมการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ พบว่า ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนที่ได้รับ ความพึงพอใจสูงสุด คือ ขั้นตอนที่ 4 การติดตามและประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.31) รองลงมาคือ ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการหนุนเสริมและลงมือปฏิบัติ ($\bar{X}$ = 4.29) ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจร่วมกัน ($\bar{X}$ = 4.25) ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนคิดและปรับปรุงพัฒนา ($\bar{X}$ = 4.19) และขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการหนุนเสริมร่วมกัน ($\bar{X}$ = 4.13) ตามลำดับ

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่อง "กระบวนการหนุนเสริมของผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ไปใช้ในการขับเคลื่อนรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสนา กษัตริย์" นี้ทำให้ค้นพบองค์ความรู้ใหม่ที่แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาครูให้มีสมรรถนะสูงในการจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังค่านิยมระดับนามธรรมอย่างความรักชาติ ศาสน์กษัตริย์นั้น ไม่สามารถใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการหรือดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติเพียงอย่างเดียวได้ แต่ต้องอาศัยกระบวนการหนุนเสริมที่เป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีประเด็นอภิปรายที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สภาพปัญหาและความต้องการกับการพัฒนากระบวนการหนุนเสริม จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาในการศึกษาระยะที่ 1 ชี้ให้เห็นปัญหาหลัก 4 มิติที่เป็นอุปสรรคต่อการบ่มเพาะคุณลักษณะรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ผ่านการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ (1) ความไม่ชัดเจนและขาดความเข้าใจเชิงปฏิบัติของครูต่อแนวคิดการปลูกฝังคุณลักษณะเชิงค่านิยมในการจัดการเรียนรู้ (2) ขาดแบบอย่างหรือต้นแบบการจัดการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม (3) ขาดระบบติดตาม ประเมินผล หลังการฝึกอบรม และ (4) ข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงานที่ทำให้การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ขาดความต่อเนื่องและวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันไม่เข้มแข็ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพัฒนาครูจำเป็นต้องเริ่มจากการประเมินความต้องการ เพื่อที่จะได้ออกแบบและสร้างระบบการสนับสนุนได้ตรงตามความต้องการ (Poonpon, 2021; Wongwanich, 2014) นอกจากนี้การนำผลการประเมินความต้องการมาเป็นฐานในการออกแบบกระบวนการหนุนเสริม ช่วยให้กิจกรรมการพัฒนา ครอบคลุมทั้งเนื้อหา วิธีการ และระบบนิเวศติดตาม ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนรู้ได้จริงและมีประสิทธิภาพ (Poonpon, 2021; Thawinwong, 2022) จากข้อค้นพบดังกล่าว ครูระบุความต้องการเชิงปฏิบัติ ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การพัฒนาทักษะด้านนวัตกรรมและดิจิทัล การจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่มีกระบวนการแลกเปลี่ยนและสะท้อนอย่างเป็นระบบ และการนิเทศเชิงสร้างสรรค์ควบคู่กับการให้คำปรึกษา (coaching/mentoring) ความต้องการพัฒนาดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับแนวทางในการศึกษาวิจัยและการพัฒนาวิชาชีพครูโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Semathong, 2023; Andrade, 2022; Sriklau, 2022)

2. ประสิทธิภาพของกระบวนการหนุนเสริม 5 ขั้นตอนที่พัฒนาขึ้นตามวงจร PAR (Participatory Action Research) ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งเป็นการทำความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันและระบุความต้องการของครู 2) การวางแผนการหนุนเสริมร่วมกัน โดยกำหนดเป้าหมายและออกแบบกิจกรรมหนุนเสริม 3) การดำเนินการหนุนเสริมและลงมือปฏิบัติ ซึ่งเป็นขั้นตอนหลักในการสนับสนุน 4) การติดตามและประเมินผล เพื่อประเมินความก้าวหน้าและประสิทธิภาพ และ 5) การสะท้อนคิดและปรับปรุงพัฒนา ประสบความสำเร็จในการยกระดับสมรรถนะครูอย่างมีนัยสำคัญ สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นว่า การแก้ปัญหาขาดความเข้าใจในการนำแนวคิดรักชาติ ศาสน์กษัตริย์สู่การปฏิบัติ นั้นต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่ครูได้เป็นผู้ปฏิบัติและสะท้อนคิดด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของ Semathong (2023) และ Thawinwong (2022) ที่พบว่า การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมช่วยให้ผู้มีส่วน

ได้ส่วนเสียเกิดความตระหนักรู้และเป็นเจ้าของการเปลี่ยนแปลง การที่ครูได้มีส่วนร่วมตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหาจนถึงการสะท้อนผล ทำให้การจัดการเรียนรู้เรื่องความรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ ไม่ใช่เพียงการท่องจำ แต่เป็นการบูรณาการวิถีชีวิตและบริบทชุมชนเข้าสู่ห้องเรียนได้อย่างกลมกลืน นอกจากนี้ผลการศึกษาของ Phipps, A. (2022) ซึ่งว่ารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมจะช่วยสร้างแรงจูงใจ ความผูกพัน และความรู้สึกร่วมในความสำเร็จขององค์กร บทบาทของผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะ และโค้ช ส่งผลให้ครูเกิดความไว้วางใจ และพร้อมเปิดใจในการพัฒนาตนเอง การให้คำแนะนำแบบชี้แนะร่วม และการสะท้อนผลด้วยการตั้งคำถามที่กระตุ้นการคิด ส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้เชิงลึกและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยนี้ที่เป็นการบูรณาการระหว่างการบริหารจัดการ การนิเทศ และการส่งเสริมครูแบบมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับการศึกษาของ Kraft, Blazar & Hogan (2018) และ Anchunda (2021) ที่มีผลการวิจัยเชิงประจักษ์ว่า การนิเทศแบบให้คำชี้แนะร่วมกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ช่วยปรับปรุงการปฏิบัติการสอนของครูและมีผลทางบวกต่อนักเรียน ผลการวิจัยยัง พบว่า ครูมีการพัฒนาสมรรถนะอย่างเห็นได้ชัดในทุกด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างองค์ความรู้ ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E สำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ครูคณิตศาสตร์ได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่เป็นฐาน และครูสังคมศึกษาได้รับความรู้ด้านเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมเชิงรุก การเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวันถูกนำมาบูรณาการกับการสอน 2) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ครูมีการเตรียมการสอน สื่อการจัดการเรียนรู้ และปรับแผนการจัดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น สามารถบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทชุมชน และใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น ครูยังปรับการสอนเพื่อกระตุ้นผู้เรียนและอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนมากขึ้น และ 3) ด้านเจตคติ ครูได้เปลี่ยนมุมมองในการบูรณาการเนื้อหาให้หลากหลายขึ้น เกิดความภาคภูมิใจ ความทุ่มเท และตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตน กระบวนการหนุนเสริมนี้มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครูในทุกขั้นตอน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดการยอมรับ และการนำกระบวนการไปปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยที่กระบวนการนี้ได้ขับเคลื่อนผ่านการนิเทศที่หลากหลาย เช่น การนิเทศภายในโดยผู้บริหาร การนิเทศโดยศึกษานิเทศก์ การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน หรือการเป็นพี่เลี้ยง และการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทั้งในและระหว่างโรงเรียน ซึ่งช่วยสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ร่วมกันและการสนับสนุนซึ่งกันและกัน ครูยังให้ข้อมูลว่า ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Sriklau (2022) และ ดังที่ Phipps, A. (2022) ที่กล่าวว่า การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติ ทดลองใช้ และการสะท้อนผลร่วมกันทำให้งจรการพัฒนาครูดำเนินต่อเนื่อง มากกว่าการเป็นกิจกรรมเชิงเดี่ยวและขาดการติดตาม การพัฒนาสมรรถนะครูที่เกิดขึ้นไม่เพียงแต่ส่งผลต่อความรู้และทักษะการสอนของครู แต่ยังส่งผลต่อเจตคติที่ดีของครูในการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรักชาติ ศาสนา กษัตริย์ให้แก่ผู้เรียน การเปลี่ยนแปลงนี้สอดคล้องกับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ที่ทรงมุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ 1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม 3) มีงานทำ มีอาชีพ และ 4) เป็นพลเมืองดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566) และ Thawinwong, (2022) กล่าวว่า ครูสามารถนำประสบการณ์ในชีวิตประจำวันมาบูรณาการและเชื่อมโยงสู่คุณลักษณะรักชาติ ศาสนา กษัตริย์ และประเพณี ทำทนายในการพัฒนาวิชาชีพ (วPA) ได้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาที่ยั่งยืนและสามารถต่อยอดได้ นักเรียนมีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น การที่ครูสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะคุณลักษณะตามพระบรมราโชบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ นับเป็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เติบโตเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณภาพ และมีความรักในสถาบันหลักของชาติสืบไป สอดคล้องกับเป้าหมายของการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดี มีความรักและภาคภูมิใจในความเป็นไทย

3. ความพึงพอใจต่อกระบวนการหนุนเสริม ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ และครูต่อกระบวนการหนุนเสริม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 โดยขั้นตอนที่ได้รับความพึงพอใจสูงสุดคือ ขั้นตอนที่ 4 การติดตามและประเมินผล (ค่าเฉลี่ย 4.31) ซึ่งเป็นข้อค้นพบที่สำคัญและสอดคล้องกับงานวิจัยในระดับนานาชาติถึงความสำคัญของการให้ ข้อมูลย้อนกลับ และการติดตามผล อย่างเป็นรูปธรรมในการพัฒนาวิชาชีพครู การที่ครูได้รับทราบผลการปฏิบัติงานของตนเองอย่างเฉพาะเจาะจง และต่อเนื่อง ถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการสอนอย่างแท้จริง ดังที่ Kraft et al. (2018) ได้ชี้ให้เห็นว่าการโค้ชที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องประกอบด้วย การให้ข้อมูลย้อนกลับที่สม่ำเสมอและนำไปปฏิบัติได้จริง เช่นเดียวกับงานศึกษาของ Phipps, A. (2022) ที่ระบุว่า การติดตามและประเมินผลที่มีคุณภาพ เป็นส่วนหนึ่งของระบบการพัฒนาคูที่ส่งผลเชิงบวกต่อผลลัพธ์ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ส่งเสริมบทบาทผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่อง และทำหน้าที่โค้ช หรือ ผู้ชี้แนะเพื่อสร้างความไว้วางใจและแรงจูงใจให้กับครูในสถานศึกษา

2. สถาบันต้นสังกัดควรใช้กระบวนการนี้ในการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และควรบูรณาการกระบวนการหนุนเสริมนี้เข้าไปในหลักสูตรพัฒนาครูหรือการอบรมครูประจำปี เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในระยะยาว พร้อมส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันตามแนวทางของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเปรียบเทียบประสิทธิผลของการนำกระบวนการหนุนเสริมนี้ไปใช้ในสถานศึกษาที่มีขนาด บริบท หรือสังกัดที่แตกต่างกัน

2. ควรศึกษาวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับสมรรถนะครูในการวัดและประเมินผลด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะด้านรักชาติ ศาสน์กษัตริย์ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบทสังคมไทยในปัจจุบัน และสามารถนำไปใช้ประเมินได้อย่างเป็นรูปธรรมและเชื่อถือได้

3. ควรศึกษาและพัฒนากระบวนการหนุนเสริมโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้สู่การรักชาติ ศาสน์กษัตริย์

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *แนวทางการดำเนินงานโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ธนพร เจริญพงศ์, สุภาวดี ศรีสวัสดิ์, และ พรทิพย์ จันทน์เจริญ. (2558). การบูรณาการการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 10(2), 1-14.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. (2566). *หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะครูผู้มืออาชีพ ภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. (2566). *ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ*. สืบค้นจาก <https://sru.ac.th/philosophy-vision-missions/>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. (2565). *คู่มือการปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์. นครสวรรค์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *แนวทางการดำเนินงานโครงการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Anchunda, H. Y. (2021). A teacher development model based on coaching and professional learning community (PLC) to enhance foreign teachers' effective teaching ability in Thailand. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 42(4), 932-939.
- Andrade, S. W. (2022). Developing inclusion: A participatory action research of primary education for students with invisible disabilities in Thailand. *International Journal of Technology and Inclusive Education*, 11(1), 1771-1782.
- Koo, T. K., & Li, M. Y. (2016). A guideline of selecting and reporting intraclass correlation coefficients for reliability research. *Journal of Chiropractic Medicine*, 15(2), 155-163.
- Kraft, M. A., Blazar, D., & Hogan, D. (2018). The effect of teacher coaching on instruction and achievement: A meta-analysis of the causal evidence. *Review of Educational Research*, 88(4), 547-588. doi:10.3102/0034654318759268

- Phipps, A. (2022). *Does monitoring change teacher pedagogy and student outcomes?* (EdWorkingPaper No. 22-510). Providence, RI: Annenberg Institute for School Reform at Brown University.
- Poonpon, K. (2021). Professional development needs of in-service English language teachers in Thailand. *ThaiTESOL Journal*, 34(2), 1-25. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1332304.pdf>
- Semathong, S. (2023). Participatory action research to develop the teachers on classroom action research. *Shanlax International Journal of Education*, 10(2), 13-20.
- Sriklaub, K. (2022). Teachers' experiences in a professional learning community: A study of collaborative learning, inquiry and reflective practice. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 43(2), 456-463.
- Thawinwong, C. (2022). Teachers and participatory action research for developing learning environments. *World Journal of Education*, 12(3), 17-28.
- Wongwanich, S. (2014). Needs for Thai teachers to become a reflective teacher. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 116, 1230-1235.